

A PEU CAP A UN ESTANY PERDUT

Camins de romans i ibers

UNA DESCOBERTA DE LA PEDRERA DELS CLOTS DE SANT JULIÀ I DEL POBLAT IBÈRIC D'ULLASTRET

Daniel Sabater > TEXT I FOTOGRAFIA

Fem la sortida des de davant de l'ajuntament de Vulpellac. El recorregut, en el seu inici, ressegueix el GR92.1 i per tant hem de seguir les marques blanques i vermelles. Vulpellac és un petit poble que conserva el seu encant medieval. Seguim pel carrer Nou fins a creuar la carretera que porta a Canapost. Seguim, doncs, un camí rural asfaltat, el camí vell que va de la Bisbal a Pals. A l'alçada de can Massot, i tal com indiquen els senyals, girem a l'esquerra i en pocs minuts arribarem als Clots de Sant Julià. Últimament, s'ha sentit a parlar molt d'aquests clots. Primer de tot, cal dir que s'ha de ser molt prudent durant la visita perquè hi ha nombrosos forats o clots: uns petits corriols fressats permeten transitar sota l'alzinar amb facilitat.

Sembla que aquesta zona era una pedrera que ja era utilitzada en temps antics, i d'aquí, segons es diu, es va extreure pedra per la construcció del poblat ibèric d'Ullastret i fins i tot per a la ciutat romana d'Empúries. I és que, per aquesta contrada, hi passava l'antic camí d'Empúries i, per tant, la pedrera estava molt ben comunicada amb les principals poblacions. La seva importància, doncs, no es pot discutir.

Cal que ens fixem en les parets dels clots, on es poden observar

les marques en ziga-zaga dels picapedrers que tallaven la roca i donaven forma als carreus. De totes maneres, la forma d'extracció de les pedres, formant profunds clots, no està gaire clara, i això ha generat multitud d'hipòtesis sobre la seva formació.

Sant Julià va ser un dels primers sants consagrats a l'inici de l'era cristiana. Per tant, el topònim sembla indicar que en aquests entorns hi havia hagut un lloc de culte cristià. I és així com molts historiadors han suposat que la roca excavada que hi ha a la part alta dels clots és un ermita paleocristiana. Aquesta, orientada a llevant, està excavada en forma d'absis i té gravada una creu llatina a l'interior.

La ruta continua pel GR i ens encamina just a una cruïlla de camins on hi ha un terme, que separava els antics límits dels municipis de Vulpellac, Peratallada i Peralta. Resseguim la tanca del mas Puig-sec. Quan arribem a la part alta del puig, ens apareix força ben conservada una paret de pedra seca. A partir d'aquí cal que ens hi fixem bé, perquè a les roques del camí hi ha marcades les roderes dels molts

carros que devien passar carregats amb els carreus de la pedrera de Sant Julià. Som en un tram del famós camí d'Empúries. Acabat el tram, trobem una pista més ampla, girem a l'esquerra en direcció a Canapost.

De cop, quan el camí surt del bosc, se'ns obre la plana empordanesa. És un dels paisatges més bonics de tot el recorregut. En poca estona arribem a Canapost, del qual cal destacar l'església preromànica de Sant Esteve, amb un campanar inacabat de planta quadrada amb decoracions d'arcuacions llombardes. Apareixen, però, altres detalls característics de l'art romànic, que fan que aquest temple sigui considerat com un dels més representatius de la comarca.

Continuem pel GR, que ens farà creuar la petita serra del puig d'en Torró, que separa Canapost de Peratallada. Arribats a Peratallada, encara podem veure la silueta de la torre de l'homenatge del castell i també les torres de defensa de la muralla, que està envoltada pel fossat. Els fossats de la muralla conserven, igual que en els clots de Sant Julià, les marques dels

picapedrers, que van donar el nom a 'pedra tallada'. Val la pena visitar aquest nucli medieval.

Però la ruta continua: sortim pel portal

L'església preromànica de Canapost.

Els Clots de Sant Julià.

SORTIDA I ARRIBADA. Vulpellac

RECORREGUT. 15 km

TEMPS DEL RECORREGUT. 3h 45 min (a peu)

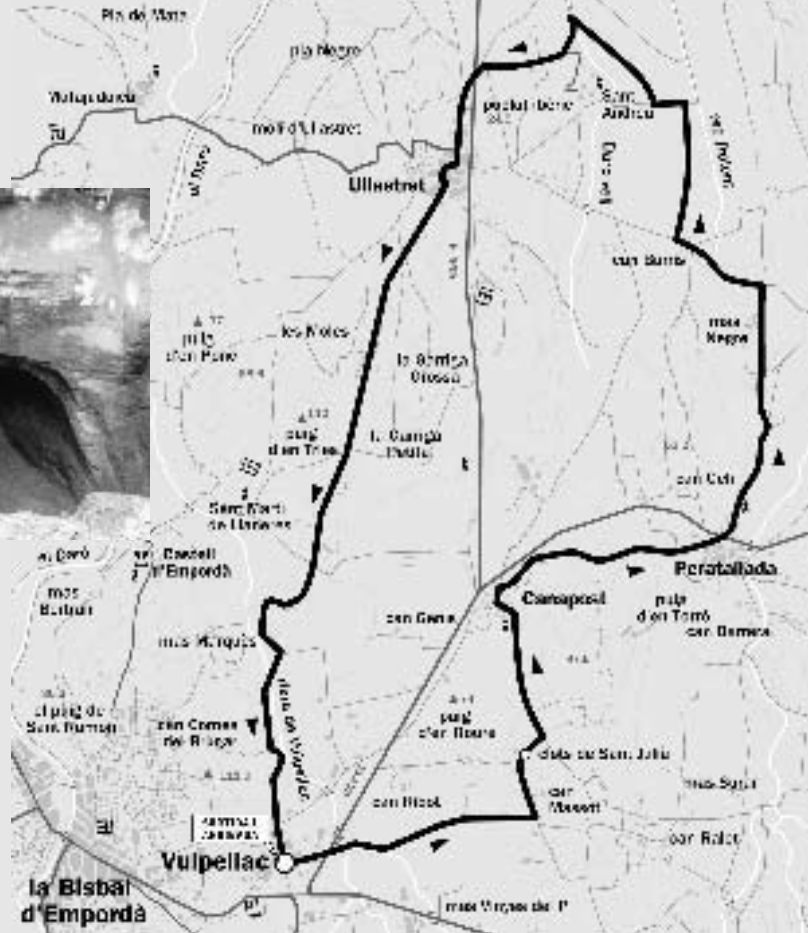
AMB BTT. Tot el recorregut

DESNIVELL. Gairebé inexistent, tot i que hi ha petits trams de pujada

UNA ÈPOCA. Tot l'any, especialment durant primavera i tardor

ELEMENTS D'INTERÈS. Castell de Vulpellac, Clots de Sant Julià, Sant Esteve de Canapost, Peratallada, poblat ibèric d'Ullastret, poble medieval d'Ullastret

RELACIÓ DE TEMPS I DISTÀNCIES. Vulpellac (0'), Clots de Sant Julià (32'), Canapost (20'), Peratallada (22'), Mas Negre (20'), Daró Vell (40'), poblat ibèric d'Ullastret (4'), Ullastret (20'), camí de Canapost a Castell d'Empordà (40'), riera de Vulpellac (12'), Vulpellac (15').

del carrer de la Roca, que ens porta fins a l'església de Sant Esteve. Hi passem per davant i seguim sempre el camí principal. En un encreuament continuem pel camí de l'esquerra, en direcció al mas Negre. Hi passem pel costat i arribem al camí asfaltat que comunica Ullastret amb Palau-sator. Girem a l'esquerra i després d'una suau pujada, ens apareix, arran de carretera, una granja en un estat deplorable.

Girem a la dreta i seguim el camí que passa entre camps de conreu. En aquesta zona, compresa entre el puig de Sant Andreu i la serra de Llavià, s'hi estenia l'antic estany d'Ullastret, el qual va ser dessecat artificialment a finals del segle XIX. En termes generals, aquest procés va consistir a canalitzar el riu Daró, ja que hi desembocaven les seves aigües, i construir el rec Traient, que, situat a la part central de l'antiga conca lacustre, portava, i porta encara, les aigües d'escorrer fins

al mas de la Bomba, on l'aigua és bombejada cap al Daró.

En l'encreuament, seguim el camí de l'esquerra, i ens dirigim cap a sota el puig de Sant Andreu, lloc privilegiat on els ibers van construir un poblat. Trobem de nou una cruïlla i passem per un petit pont per sobre un rec. Aquest és l'anomenat Daró Vell, i era el punt on antigament el riu Daró desembocava a l'estany. Girem a l'esquerra i, en lleugera pujada, seguim la tanca del jaciment arqueològic fins a arribar a l'entrada. Recomanem visitar-lo.

El poblat ibèric d'Ullastret conserva gran part de les muralles i torres defensives, que el fan un dels més interessants de Catalunya. El museu explica la cultura ibèrica a partir de les excavacions que s'han anat realitzant anualment al jaciment.

De tornada, proposem acostar-nos a Ullastret, seguint la carretera

d'accés al poblat i creuant la GI-644. Un cop al poblat, passem pel carrer de l'Hospital, on trobem la llotja a mà dreta, i sortim pel camí de la Bisbal, un carrer que passa per sota una casa. El camí baixa i creuem una carretera asfaltada. Seguim recte pel camí asfaltat, que ens portarà directament fins al camí que comunica Castell d'Empordà amb Canapost. En aquest punt continuem recte i passem per la pollancreda que hi ha al costat del mas Pou. Al següent encreuament, girem pel camí de l'esquerra i, a pocs metres, girem a la dreta per un camí poc fressat que passa entre dos camps i que ens porta cap a la riera de Vulpellac. La creuem i la seguim per la mota de l'altre costat. Passat el dipòsit d'aigua, seguim el camí de la dreta, que en pocs minuts ens portarà a Vulpellac. Seguim els seus carrers tortuosos fins a l'ajuntament, punt d'inici i final de la nostra ruta 🚶♂️